

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2012

916/2012

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen

Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtio edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman tarjontaa yhdessä kuntien, työmarkkinajärjestöjen, yritysten ja muiden työnantajien sekä kansalaisten kanssa.

Työmarkkinoiden toimivuuden ja työvoiman tarjonnan edistämiseksi valtion tulee huolehtia työ-, talous-, elinkeino-, koulutus- ja sosiaalipolitiikan yhteensovittamisesta ja tasoittaa toimillaan suhdannevaihteluita.

2 §

Julkinen työvoima- ja yrityspalvelu

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tarjoavat julkisia työvoima- ja yrityspalveluja siten kuin tässä laissa säädetään. Julkisilla työvoima- ja yrityspalveluilla edistetään työ-

markkinoiden toimivuutta turvaamalla osaan työvoiman saatavuutta ja tarjoamalla työtä hakeville mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä ja kehitetään yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua.

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna tarjotaan työnvälityspalveluita, tieto- ja neuvontapalveluita, osaamisen kehittämispalveluita sekä yritystoiminnan käynnistämisen- ja kehittämispalveluita. Julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit sekä tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset.

Työttömän työnhakijan toimeentulon turvaamisesta työmarkkinatuella ja työttömyyspäivärahalla säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002).

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *asiakkaalla* tämän lain mukaisia palveluita, tukia tai korvauksia hakevaa tai saavaa yksityistä henkilöä (*henkilöasiakas*), työnantaja tai yritystä;

HE 133/2012
TaVL 41/2012
PeVL 32/2012
TyVM 7/2012
EV 163/2012

2) *työnhakijalla* henkilöasiakasta, jonka työnhaku on voimassa 2 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetyllä tavalla;

3) *työttömällä* henkilöä, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettulla tavalla työllisty päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija; työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia;

4) *työ- ja elinkeinoviranomaisella* työ- ja elinkeinotoimistoa ja työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskusta;

5) *työllistymissuunnitelmalla* työ- ja elinkeinoviranomaisen yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa;

6) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktiivintisuunnitelmaa ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa;

7) *muutosturvalla* työ- ja elinkeinotoimiston, työnantajan ja työntekijöiden yhteistyönä toteutettavaa toimintamallia, jonka avulla pyritään edistämään irtisanotun, toistaiseksi tai vähintään 180 päiväksi lomautetun tai määräaikaisessa työsuhteessa olevan työttömäksi jäävän työntekijän mahdollisimman nopeaa uudelleen työllistymistä ja joka muodostuu työllistymissuunnitelmassa sovitusta tämän lain mukaisista palveluista ja mahdollisista muista ammatillisista valmiuksista kehittävästä palveluista;

8) *de minimis -tuella* perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1998/2006 tarkoitettua tukea;

9) *työsuhteella* työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä ja merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työnantajan ja työntekijän sopimussuhdetta sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettua työnantajan ja oppisopimusoppilaan sopimussuhdetta (*oppisopimuskoulutus*).

Mitä 1 momentin 9 kohdassa säädetään

työsuhteesta, sovelletaan myös virkasuhteeseen.

4 §

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarjoaminen

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarjoaminen perustuu elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja muutosten ennakointiin.

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja asiakas arvioivat yhdessä asiakkaan palvelutarpeen, jonka perusteella tarjotaan julkisia työvoima- ja yrityspalveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan sijoittumista avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan käynnistymistä tai kehittymistä.

Julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjotaan asiakkaiden omatoimisesti käytettävänä palveluna ja henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito julkisia työvoima- ja yrityspalveluita tarjoavan viranomaisen ja asiakkaan välillä määräytyvät arvioidun palvelutarpeen perusteella.

Jos asiakkaan palvelutarve edellyttää muita palveluja kuin julkisia työvoima- ja yrityspalveluja tai jos palvelun järjestämisvastuu on muulla viranomaisella tai taholla, työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava asiakkaalle tietoa muista palvelumahdollisuuksista sekä tarvittaessa ohjattava asiakas muun viranomaisen tai palvelun järjestäjän palvelujen piiriin yhteistyössä näiden kanssa.

5 §

Palvelujen tuottaminen ja hankkiminen

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tuottaa tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai hankkia ne osaksi tai kokonaan palvelujen

tuottajilta valtion talousarviossa palvelujen hankkimista varten osoitetulla määrärahalta. Valtion talousarviossa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokassa työllisyyden edistämiseen ja työttömyyden torjuntaan tarkoitettujen määrärahojen (*työllisyysmäärärahat*) avulla tuetaan erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä.

Jos palvelun tuottaja saa valtionavustusta tai muuta valtion rahoitusta hankittavan palvelun tuottamiseen, valtionavustusta tai muuta valtion rahoitusta vastaava osuus vähennetään palvelun hankintahinnasta.

Työ- ja elinkeinotoimiston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävistä palvelua hankittaessa, menettelystä hankinnasta päätettäessä ja hankintasopimusta tehtäessä, hankintasopimuksen sisällöstä sekä sopimuksen tekemistä edeltävästä hankinta- ja tarjousmenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Maksuttomuus

Henkilöasiakkaalle tarjottavat julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ovat maksuttomia. Työnantajalle tarjottavat julkiset työvoima- ja yrityspalvelut ovat maksuttomia lukuun ottamatta 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettua yhteishankintakoulutusta. Yrityksille tarjottavat 8 luvun 5 §:ssä tarkoitettut yritystoiminnan kehittämispalvelut ovat maksullisia.

7 §

Tasapuolisuus

Julkisessa työvoima- ja yrityspalvelussa noudatetaan tasapuolisuutta ja puolueettomuutta. Työriita ei vaikuta julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on kerrottava työnhakijalle työriidasta työtarjouksen tai muun henkilökohtaisen palvelun yhteydessä.

8 §

Yhdenvertaisuuden sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen

Julkista työvoima- ja yrityspalvelua tarjot-

taessa, kehitettäessä sekä siitä tiedotettaessa on aktiivisesti edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla.

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tarjottava julkisia työvoima- ja yrityspalveluja tasapuolisesti samojen periaatteiden mukaisesti riippumatta henkilöasiakkaan sukupuolesta ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on esiteltävä työ- ja koulutusvaihtoehtoja, avoimia työpaikkoja ja työnhakijoita siten, että henkilöasiakkailla on samanlaiset mahdollisuudet työnhakuun, ammatilliseen kehittymiseen ja koulutukseen sukupuolestaan ja yhdenvertaisuuslain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista riippumatta.

2 luku

Työnhakija

1 §

Työnhaun käynnistäminen ja voimassaolo

Henkilöasiakkaan työnhaku käynnistyy sinä päivänä, kun hän pyytää sitä sähköisesti siihen tarkoitettuun verkkopalveluun tai henkilökohtaisesti työ- ja elinkeinotoimistossa ja hänet rekisteröidään työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään. Työ- ja elinkeinoviranomainen voi hyväksyä muullakin tavoin esitetyn pyynnön.

Työnhaun voimassaolo lakkaa, jos työnhakija:

1) ilmoittaa, ettei hän enää halua pitää työnhakuaan voimassa;

2) ei uusi työnhakuaan työ- ja elinkeinoviranomaisen antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla;

3) ei esitä työ- ja elinkeinoviranomaiselle sen antamassa määräajassa julkisen työvoimapalvelun tarjoamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä ammatillisesta osaamisestaan, työhistoriastaan, koulutuksestaan ja työkyvystään;

4) ei ilmoita työ- ja elinkeinoviranomaiselle työllistymissuunnitelmassa tai sitä kor-

vaavassa suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja sovitulla tavalla, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa; tai

5) ei osallistu työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin, jotka ovat välttämättömiä hänen palvelutarpeensa selvittämiseksi.

Työnhaun voimassaolon lakattua työnhaun voi käynnistää uudelleen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos työnhaun voimassaolo on lakannut 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettun menettelyn johdosta, edellytetään lisäksi, että henkilöasiakas pyytäessään työnhaun käynnistämistä sitoutuu osallistumaan työkyvyn tutkimuksiin ja arviointeihin.

2 §

Ulkomaalaisen rekisteröinti työnhakijaksi ja työnhaun voimassaolo

Niiden valtioiden kansalaiset, joilla Suomea velvoittavien, työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten perusteella on oikeus saapua Suomeen hakemaan työtä ja tehdä ansiotyötä ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapoliittista tarkintaa, rekisteröidään 1 §:ssä säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jollei näistä sopimuksista muuta johdu.

Jollei Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu, muut ulkomaan kansalaiset ja kansalaisuutta vailla olevat rekisteröidään 1 §:ssä säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaan liity työnantajaa koskevia rajoituksia.

Sen lisäksi, mitä 1 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, ulkomaalaisen työnhakijan työnhaun voimassaolo lakkaa, jos hän ei enää täytä tämän pykälän 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä ulkomaalaisen rekisteröinnille työnhakijaksi.

3 §

Työnhakijan informointi

Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee informoida työnhakijaa työnhaun käynnistämisen yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen työnhaun liittyvistä seikoista, hänelle tarjolla ole-

vista julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, työnhaun voimassaolon edellytyksistä sekä muutosturvasta.

Työtöntä työnhakijaa tulee 1 momentissa säädetyn lisäksi informoida tarvittaessa hänen työllistymistään edistävästä muista palveluista, 8 §:ssä säädetystä työttömän työnhakijan yleisistä velvollisuuksista sekä työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamisen keskeisistä työvoimapoliittisista edellytyksistä.

4 §

Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinoviranomainen järjestää työnhakijalle ensimmäisen haastattelun kahden viikon kuluessa työnhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työttömän työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen ja kuuden kuukauden ajan sekä kuuden kuukauden työttömyyden jälkeen aina kuuden kuukauden välein, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

5 §

Työnhakijan haastattelun sisältö

Ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään työnhakutiedot, arvioidaan palvelutarve, laaditaan työllistymissuunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta työ- ja elinkeinoviranomaisen ja työnhakijan välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinoviranomainen tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistyä avoimille työmarkkinoille sekä työttömyyden pitkittymisen todennäköisyydestä. Myöhemmissä haastatteluissa arvioidaan lisäksi työnhaun tuloksellisuutta ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista sekä tarkistetaan suunnitelma.

Työnhakijan haastattelun yhteydessä työ-

ja elinkeinoviranomainen tarjoaa työnhakijalle soveltuvia työpaikkoja ja koulutusta sekä muita palvelutarpeen ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman mukaisia palveluja.

6 §

Työllistymissuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen

Työttömällä työnhakijalla ja muutosturvan piiriin kuuluvalla työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan. Maahanmuuttajan oikeudesta kotoutumissuunnitelmaan ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta kotoutumissuunnitelman laatimiseen säädetään kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa. Työttömän työnhakijan oikeudesta aktivointisuunnitelmaan ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta aktivointisuunnitelman laatimiseen säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa.

Työllistymissuunnitelma on laadittava, jollei sen laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta, viimeistään 4 §:n 1 momentin mukaisessa työnhakijan haastattelussa.

Työllistymissuunnitelmaa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa on tarkistettava työnhakijan haastattelun yhteydessä tai työnhakijan pyynnöstä, jollei tarkistaminen ole ilmeisen tarpeetonta.

7 §

Työllistymissuunnitelman sisältö

Työllistymissuunnitelma ja sitä korvaava suunnitelma perustuu työnhakijan omiin työtä tai koulutusta koskeviin tavoitteisiin ja arvioituun palvelutarpeeseen.

Suunnitelmassa sovitaan työnhausta ja sen tavoitteista, työnhakijan palvelutarpeen mukaisista julkisista työvoima- ja yrityspalveluista ja muista työllistymistä edistävästä palveluista sekä asiantuntija-arvioinneista. Tarvittaessa suunnitelmassa sovitaan muista osaamista, työmarkkinavalmiuksia ja toimintakykyä parantavista palveluista tai työkyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyvistä toimista.

Työnhakija ja työ- ja elinkeinoviranomainen sopivat työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumisen seurannasta ja hyväksyvät suunnitelman. Jos työ- ja elinkeinoviranomainen edellyttää muuta selvitystä kuin työnhakijan oman ilmoituksen suunnitelman toteuttamisesta, tämä ehto on kirjattava suunnitelmaan.

Työllistymissuunnitelman ja sitä korvaavan suunnitelman rakenteesta, hyväksymisestä ja arkistoinnista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Työttömän työnhakijan yleiset velvollisuudet

Työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on hakea työtä ja koulutusta. Työtön työnhakija on myös velvollinen osallistumaan työnhakijan haastatteluihin sekä työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen.

Työtön työnhakija, jonka kanssa on laadittu työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma, on velvollinen toteuttamaan suunnitelmaansa sekä hakeutumaan ja osallistumaan suunnitelmassa sovittuihin palveluihin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään. Työtön työnhakija on lisäksi velvollinen suunnitelmassa sovitussa määräajassa ja tavalla ilmoittamaan työ- ja elinkeinoviranomaiselle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen velvollisuuksien vastaisen menettelyn vaikutuksesta henkilön oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään työttömyysturvalaissa.

9 §

Työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuudet

Työ- ja elinkeinoviranomaisen on tarjottava työtä ja koulutusta sekä järjestettävä työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyviä palveluja työ- ja elinkeinoviranomaisen käytettäväksi osoitetujen määrärahojen rajoissa. Työ- ja elinkeinoviranomaisen on myös seurattava työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman

telman toteutumista ja osaltaan huolehdittava palveluprosessin etenemisestä.

10 §

Muutosturvan piiriin kuuluminen

Muutosturvan piiriin kuuluu työnhakija:

1) jonka työnantaja on irtisanonut työsopimuslain 7 luvun 3, 7 tai 8 §:ssä tai merityösopimuslain 8 luvun 3, 6 tai 7 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolle ennen irtisanomisajan päättymistä kertyisi yhteensä vähintään kolmen vuoden mittainen työhistoria saman tai eri työnantajien työssä;

2) joka on työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa samaan työnantajaan keskeytyksittä vähintään kolme vuotta tai määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan yhteensä vähintään 36 kuukautta viimeksi kuluneiden 42 kuukauden aikana;

3) jonka työsuhde on päätynyt työsopimuksen määräaikaisuuden takia ja jolle työsuhteen päättyessä on kertynyt työhistoriaa saman tai eri työnantajien työssä yhteensä vähintään viisi vuotta työsuhteen päättymistä edeltäneiden seitsemän vuoden aikana;

4) joka lomautetaan vähintään 180 päiväksi ja jolla on lomautusilmoituksen saadessaan 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

5) joka on ollut yhdenjaksoisesti lomautettuna 180 päivää ja jolla on tällöin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;

6) joka on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n tai merityösopimuslain 6 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää ja jolla on työsuhteen päättyessä 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria.

Muutosturvan piiriin kuulumisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että henkilön työnhaku on alkanut 30 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä tai 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettujen lomautuksen kestoja koskevien edellytysten täyttymisestä, jollei työnhaun alkaminen myöhemmin johdu työssäolo-ehdosta luettavassa työssä olemisesta, sairaudesta, laitoshoidosta, kuntoutuksesta, asevelvollisuudesta, siviilipalveluksesta, vapausrangaistuksesta, opinnoista, apurahakaudesta, lapsen syntymästä, alle

kouluikäisen lapsen hoidosta, vammaisen tai vanhuksen hoidosta tai muusta näihin rinnastettavasta syystä taikka muutosturvan piiriin kuulumisen epääminen muutoin ole kohtuutonta.

Työ- ja elinkeinoviranomainen tutkii 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muutosturvan piiriin kuulumisen edellytykset työllistymissuunnitelman laatimisen tai tarkistamisen yhteydessä. Työnhakijan työssäoloaika otetaan huomioon työnhakijan tai työnantajan esittämän luotettavan selvityksen mukaisena.

Henkilö kuuluu muutosturvan piiriin sinä aikana, kun hän on työnhakijana. Muutosturvan piiriin kuuluminen lakkaa, kun työnhakijan oikeus työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

3 luku

Työnvälitys

1 §

Työnvälityksen tavoite

Työnvälityksellä edistetään työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista siten, että avoimet työpaikat täyttyvät ja työtä hakevat saavat työtä nopeasti.

Työnvälitys perustuu työnantajan ja työntekijän sopimusvapauteen sekä vapaaseen valintaan.

2 §

Työnvälityspalvelut

Työ- ja elinkeinoviranomainen julkaisee ja välittää tietoja avoimeksi ilmoitetuista työpaikoista työnantajan toimeksiannon mukaisesti, jollei 3 §:ssä toisin säädetä. Työ- ja elinkeinotoimisto etsii ja esittelee työnantajalle tämän kanssa sovitulla tavalla työnhakijoita, jotka ovat sopivia avoimeen työpaikkaan.

Työ- ja elinkeinotoimisto etsii ja tarjoaa työnhakijalle sopivia työpaikkoja. Työ- ja elinkeinotoimisto arvioi työpaikan sopivuuden työnhakijalle ottaen huomioon työnhaki-

jan ammatillisen osaamisen, työhistorian, koulutuksen ja työkyvyn.

Työnvälityksestä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen sekä kansainvälisestä harjoittelusta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Työpaikkailmoituksen vastaanottamisesta kieltäytyminen ja ilmoituksen poistaminen

Työ- ja elinkeinoviranomainen voi kieltäytyä ottamasta vastaan avointa työpaikkaa koskevaa työpaikkailmoitusta tai poistaa ilmoituksen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä, jos ilmoituksen perusteella on ilmeistä tai työnantajan aiemman menettelyn perusteella taikka muutoin on perusteltua syytä epäillä, että:

1) työnantaja rikkoo laissa säädettyä syrjintäkieltoa;

2) työnantaja hakee työntekijää työtehtäviin, jotka ovat lain vastaisia tai joihin haetun henkilön työhön ottaminen on kiellettyä;

3) työnantaja olennaisesti laiminlyö työsuojuslain 2 luvussa tai erityisohjelman 2 ja 3 luvuissa säädettyjä velvollisuuksiaan tai velvollisuuttaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja;

4) työpaikalla on ilmeinen väkivallan uhka tai siellä esiintyy työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää taikka muuta epäasiallista kohtelua; tai

5) avoimen työpaikan täyttymistä ei tehtävän luonteen tai muun vastaavan syyn vuoksi ole tarkoituksenmukaista tukea työnvälityksellä.

Edellytyksenä ilmoituksen vastaanottamisesta kieltäytymiselle tai sen poistamiselle 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuissa tilanteissa on, että työnantaja ei ole oikaissut työpaikkailmoitustaan työ- ja elinkeinoviranomaisen kehoituksesta huolimatta.

Työ- ja elinkeinoviranomainen tekee kirjallisen päätöksen ilmoituksen vastaanottamisesta kieltäytymisestä tai ilmoituksen poistamisesta. Muutoksenhausta työ- ja elinkeinoviranomaisen päätökseen säädetään 14 luvun 1 §:ssä.

4 luku

Tieto- ja neuvontapalvelut, asiantuntija-arvioinnit, ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä valmennus ja kokeilu

1 §

Tieto- ja neuvontapalvelut

Julkisena työvoima- ja yrityspalveluna työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus välittävät tietoa ja antavat neuvontaa:

- 1) avoimista työpaikoista ja työnhausta;
- 2) työvoiman saatavuudesta ja hankinnasta;
- 3) koulutusmahdollisuuksista ja muista osaamisen kehittämismahdollisuuksista;
- 4) työmarkkinoista, aloista ja ammateista;
- 5) yritystoiminnan käynnistämisestä ja kehittämismahdollisuuksista; sekä
- 6) muutosturvan toteuttamiseksi tarjolla olevista palveluista, tuista ja korvauksista.

2 §

Asiantuntija-arvioinnit

Henkilöasiakkaan osaamisen, ammattitaidon, soveltuvuuden sekä työ-, yritystoiminta- ja koulutusvaihtoehtojen selvittämiseksi työ- ja elinkeinotoimisto ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voivat hankkia:

- 1) osaamis- ja ammattitaitokartoituksia;
- 2) työkyvyn tutkimuksia ja arviointeja;
- 3) yrittäjävalmiuksien ja yritystoiminnan edellytysten arviointeja; sekä
- 4) muita asiantuntija-arviointeja.

3 §

Ammatinvalinta- ja uraohjaus

Työ- ja elinkeinoviranomainen voi tarjota ammatinvalinta- ja uraohjausta henkilöasiakkaan tukemiseksi ammatinvalinnassa, ammatillisessa kehittämisessä, työelämään sijoittumisessa ja elinikäisessä oppimisessa. Henkilöasiakkaan ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen, osaamisen sekä soveltuvuuden selvittämiseksi ammatinvalinta- ja uraohjauksessa

voidaan asiakkaan suostumuksella tarvittaessa käyttää asianmukaisia psykologisia arviointimenetelmiä.

4 §

Valmennus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi tarjota henkilöasiakkaalle valmennusta:

- 1) työn hakemisessa (*työnhakuvalmennus*);
- 2) ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttämiseksi, ammatilliseen koulutukseen hakeutumisessa ja työelämävalmiuksien kehittämiseksi (*uravalmennus*); ja
- 3) työhön sijoittumisessa ja työpaikalla suoritettavassa koulutuksessa (*työhönvalmennus*).

5 §

Kokeilu

Työ- ja elinkeinotoimisto voi ohjata henkilöasiakkaan:

- 1) ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi koulutuskokeiluun oppilaitokseen tai työkokeiluun työpaikalle; tai
- 2) työmarkkinoille paluun tukemiseksi työkokeiluun työpaikalle.

Työkokeilun järjestäjänä voi olla yritys, yksityinen elinkeinonharjoittaja, kunta, kuntayhtymä, muu yhteisö, säätiö tai valtion virasto taikka laitos.

6 §

Kokeilun ja valmennuksen enimmäiskesto

Työkokeilun kesto on enintään 12 kuukautta, josta enintään kuusi kuukautta samalla järjestäjällä, tai jos työkokeilun järjestäjänä on kunta, enintään kuusi kuukautta samoissa tehtävissä.

Työkokeilun enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kuukautta tai kun alle 25-vuotias on ollut enimmäiskeston täytyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kolme kuukautta.

Valmennus ja koulutuskokeilu ovat lyhytkestoisia palveluja. Valmennuksen ja koulu-

tuskokeilun enimmäiskestosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Työkokeilua koskevat rajoitukset

Henkilöasiakasta ei ohjata työkokeiluun, jos:

1) kysymys on sellaisista tehtävistä, joista työkokeilun järjestäjä on palvelun aloittamista edeltäneiden yhdeksän kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä taikka joissa työkokeilun järjestäjä työsopimuslain 7 luvun 11 §:n mukaisesti on muuttanut työntekijän työsuhteen osa-aikaiseksi;

2) työkokeilu aiheuttaisi sen järjestäjän palveluksessa olevien työntekijöiden irtisanomisia tai lomautuksia taikka heidän työsuhteidensa ehtojen huonontumista;

3) työkokeilusta aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, joka vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua;

4) kysymys on sellaisista tehtävistä, joiden suorittamiseksi työkokeilun järjestäjä edellyttää yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitetun huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämistä, jos henkilöasiakas ei halua esittää mainittua todistusta;

5) kysymys on lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukaisista tehtävistä, jos henkilöasiakas ei halua ottaa vastaan tällaisia tehtäviä;

6) kokeilu alkaisi kahden viikon kuluessa yhdenjaksoisesti kuusi kuukautta kestäneen työkokeilun päättymisestä, jollei henkilöasiakas toisin pyydä.

Työkokeilun järjestäjänä ei voi toimia työnantaja, johon henkilöasiakas on työsuhteessa 9 §:ssä tarkoitettua sopimusta tehtäessä.

8 §

Oikeusasema sekä vastuu työturvallisuudesta ja tietosuojasta

Työkokeiluun osallistuva ei ole työsuuh-

teessa työkokeilun järjestäjään eikä työ- ja elinkeinotoimistoon.

Työkokeiluun osallistuvaan sovelletaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettua lakia (609/1986) ja yhdenvertaisuuslakia.

Työkokeilun järjestäjä vastaa työkokeiluun osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) ja nuorista työntekijöistä annetussa laissa (998/1993) säädetään.

Työkokeilussa sovelletaan työaikalain (605/1996) 28 §:n säännöksiä päivittäisistä lepoajoista sekä 35 §:n säännöksiä työvuoroluettelosta.

Työkokeilussa sovelletaan yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 3 §:ää, 4 §:n 1 ja 2 momenttia, 5 §:n 1, 2 ja 4 momenttia, 6 §:ää, 7 §:n 1—3 momenttia, 9, 10, 14 ja 15 §:ää, 5 ja 6 lukua, 21 §:n 2 momenttia sekä 22 ja 24 §:ää.

Sovellettaessa 2—5 momenteissa mainittuja lakeja työkokeilun järjestäjä rinnastetaan työnantajaan ja työkokeiluun osallistuva työntekijään.

Rangaistus työturvallisuusrikkomuksesta säädetään työturvallisuuslain 63 §:ssä. Rangaistus työaika-rikkomuksesta säädetään työaikalain 42 §:ssä. Rangaistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 24 §:ssä. Rangaistus syrjinnästä, työsyrynnästä, kiskonnantapaisesta työsyrynnästä, työturvallisuusrikkomuksesta, henkilörekisteririkoksesta, tietomurrosta, salakatselusta, salakuuntelusta, viestintäsalaisuuden loukkauksesta, salassapitorikkoksesta ja virkarikoksista säädetään rikoslaisissa (39/1889).

9 §

Sopimus työkokeilusta

Työ- ja elinkeinotoimisto, työkokeilun järjestäjä ja henkilöasiakas tekevät työkokeilusta määräaikaisen kirjallisen sopimuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) työkokeilun tavoitteet;
- 2) työkokeilun suoritus aika ja -paikka;
- 3) työkokeilun päivittäinen kesto, joka voi olla vähintään neljä ja enintään kahdeksan tuntia, sekä ajoittuminen;

4) työkokeilun viikoittainen kesto, joka voi olla enintään viisi päivää, sekä ajoittuminen;

5) tehtävät, joita työkokeiluun osallistuva suorittaa työkokeilun aikana;

6) työkokeiluun osallistuvan ohjauksesta ja valvonnasta työpaikalla vastaava henkilö.

Työkokeilua koskevaan sopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan kokeilun järjestäjän tulee työkokeilun päätyttyä antaa työ- ja elinkeinotoimistolle arvio henkilöasiakkaan soveltuvuudesta työhön, ammattiin tai alalle sekä, jos työkokeilu on järjestetty työmarkkinoille paluun tukemiseksi, työelämävalmiuksien ja osaamisen kehittämistarpeista.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi lisäksi asettaa sopimuksessa työkokeilun järjestäjälle työkokeilun toteuttamisen tai siihen osallistuvan kannalta tarpeellisia ehtoja. Sopimuksen osapuolena oleva työkokeilun järjestäjä ei voi siirtää sopimuksesta johtuvia velvoitteita muulle taholle.

Työkokeilun järjestäjän on ilmoitettava työkokeiluun osallistuvan henkilöasiakkaan nimi sekä 1 ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot luottamusmiehelle tai muulle henkilölle, joka edustaa työkokeilun järjestäjän palveluksessa olevia työntekijöitä.

10 §

Valmennuksen ja kokeilun keskeyttäminen

Jos henkilöasiakas on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi valmennus- tai kokeilupäivää tai jos poissaoloja on muutoin niin paljon, etteivät valmennukselle tai kokeilulle asetetut tavoitteet täyty, työ- ja elinkeinotoimisto tekee päätöksen valmennuksen tai koulutuskokeilun keskeyttämisestä tai työkokeilua koskevan sopimuksen purkamisesta poissaolojen perusteella.

Palvelun tuottaja tai työkokeilun järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan 1 momentissa tarkoitetusta poissaoloista työ- ja elinkeinotoimistolle. Ennen päätöksen tekemistä työ- ja elinkeinotoimiston on varattava henkilöasiakkaalle tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava henkilöasiakkaalle.

Työ- ja elinkeinotoimistolla ja työkokeilun järjestäjällä on oikeus purkaa työkokeilua koskeva sopimus muusta kuin 1 momentissa

tarkoitettua syystä ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille osapuolille. Sopimuksen purkamisen ei kuitenkaan saa perustua laissa kiellettyyn syrjintäperusteeseen tai muuhun epäasialliseen syyhyn.

11 §

Vakuutusturva

Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää valmennukseen ja kokeiluun osallistuville ryhmävastuuvakuutuksen.

Valmennuksessa tai kokeilussa sattuneesta tapaturmasta tai saadusta ammattitaidista suoritetaan korvaus valtion varoista vastaavin perustein kuin tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työtapaturmasta, jollei henkilöasiakkaalla ole oikeutta vähintään samansuuruiseen korvaukseen muun lain nojalla. Valtiokonttori käsittelee korvauksen suorittamista valtion varoista koskevan asian.

5 luku

Työvoimakoulutus

1 §

Työvoimakoulutuksen tavoitteet

Työvoimakoulutuksella parannetaan aikuisten ammattitaitoa, mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka ja heidän valmiuksiaan toimia yrittäjänä sekä edistetään ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja uuden yritystoiminnan syntymistä.

Työvoimakoulutuksena tarjotaan ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain 20 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Työvoimakoulutuksena voidaan lisäksi tarjota aikuisten perusopetusta, jos perusopetuksen oppimäärän puuttuminen on esteenä ammatillisen koulutuksen suorittamiselle.

2 §

Korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkiminen työvoimakoulutuksena

Korkeakoulututkintoon johtavia opintoja voidaan hankkia työvoimakoulutuksena hen-

kilöasiakkaalle keskeytyneiden korkeakouluopintojen loppuunsaattamiseksi.

Korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankkimisen edellytyksenä on, että opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Lisäksi edellytyksenä on, että opintojen loppuun saattamisen arvioidaan edellyttävän työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettuja päätoimisia opintoja enintään:

1) 12 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa;

2) 18 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan ammattikorkeakoulututkintoa tai pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa;

3) 24 kuukauden ajan, kun kyse on henkilöstä, joka on otettu suorittamaan sekä alemmaa että ylempää korkeakoulututkintoa tai ylempää korkeakoulututkintoa, kun koulutukseen ei sisälly mahdollisuutta alemman korkeakoulututkinnon suorittamiseen.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilöasiakkaalle, jolla on opistoasteen tutkinto tai vastaavantasoinen ulkomailla suoritettu tutkinto, voidaan hankkia saman alan korkeakoulututkintoon johtavia opintoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston tulee ennen korkeakoulututkintoon johtavien opintojen hankintapäätöstä pyytää asiasta lausunto ope- tus- ja kulttuuriministeriöltä.

3 §

Opiskelijavalinta

Opiskelijaksi voidaan valita koulutukseen ja sen tavoitteena olevaan ammattiin tai tehtävään soveltuva henkilö, jolla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve. Alle 20-vuotias oppivelvollisuuden suorittanut voidaan valita ammatillisia valmiuksia antavaan koulutukseen vain, jos koulutuksen suorittaminen ei ole mahdollista tai muutoin tarkoituksenmukaista omaehtoisena opiskeluna.

Opiskelijavalintaan sovelletaan lisäksi ky-

seistä koulutusta koskevia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakoululain (351/2003) ja yliopistolain (558/2009) säännöksiä opiskelijaksi ottamisen perusteista, kelpoisuudesta opintoihin, esteettömyydestä ja opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä sekä opiskelijaksi ottamiseen tai opiskelijavalintaan liittyvästä tiedonsaannista.

Työ- ja elinkeinotoimisto päättää opiskelijoiden valitsemisesta koulutukseen. Jos työvoimakoulutuksena hankitaan korkeakoulututkintoon johtavia opintoja, yliopisto tai ammattikorkeakoulu päättää opiskelijaksi ottamisesta. Opiskelijoiden valintamenettelystä säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työvoimakoulutuksen opiskelijavalintatilausudet ja valintamenettelyyn liittyvät soveltuvuuskokeet ovat työvoimakoulutukseen hakeutuvalla maksuttomia.

4 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Opiskelijalla on oikeus saada koulutus- tai opetussuunnitelman mukaista opetusta ja oikeus suorittaa opintoja työvoimakoulutuksen keston ajan.

Opiskelijan tulee osallistua säännöllisesti opetukseen ja edetä opinnoissaan koulutus- tai opintosuunnitelmassa tarkoitetulla tavalla. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos opiskelija saa opintokokonaisuuteen kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimakoulutukseen sovelletaan kyseistä koulutusta koskevan 3 §:n 2 momentissa mainitun lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä:

- 1) opiskelijaksi ilmoittautumisesta;
- 2) osaamisen tunnustamisesta;
- 3) opintojen hyväksilukemisesta;
- 4) opintosuoritusten arvioinnista, arvioinnin oikaisemisesta ja oikaisumenettelystä;
- 5) opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön;

6) opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvästä tiedonsaannista ja opiskeluoikeuden palauttamisesta;

7) kurinpidosta ja kurinpitomenettelyn suhteesta syytteen vireilläoloon;

8) menettelystä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa sekä kurinpitoasiassa;

9) häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistamisesta;

10) huumausainetestauksesta;

11) opiskelijan salassapitovelvollisuudesta;

ja
12) muutoksenhausta koulutuspalvelun tuottajan päätökseen.

Jos työvoimakoulutuksena hankitaan koulutusta, jota 3 momentissa tarkoitetut lait eivät koske, koulutukseen sovelletaan mitä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa säädetään.

5 §

Koulutuksen keskeyttäminen

Jos opiskelija ei etene opinnoissaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla tai hän on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi koulutuspäivää, opiskelijavalinnasta päättänyt työ- ja elinkeinotoimisto tekee päätöksen koulutuksen keskeyttämisestä.

Koulutuspalvelun tuottaja on velvollinen ilmoittamaan 1 momentissa tarkoitettujen koulutuksen keskeyttämisperusteiden täyttymisestä opiskelijavalinnasta päättäneelle työ- ja elinkeinotoimistolle. Ennen päätöksen tekemistä työ- ja elinkeinotoimiston on varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava opiskelijalle.

6 §

Koulutukseen liittyvä työssäoppiminen ja harjoittelu

Koulutukseen liittyvän työssäoppimis- tai harjoittelujakson aikana opiskelija ei ole työsuhteessa sen järjestäjään eikä koulutuspalve-

lun tuottajaan, elleivät opiskelija ja työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä ole toisin sopineet. Jos työssäoppiminen tai harjoittelu on sovittu toteutettavaksi työsuhhteessa, 2 ja 3 momentin säännöksiä ei sovelleta.

Koulutuspalvelun tuottaja, työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä ja opiskelija tekevät työssäoppimis- tai harjoittelujaksosta määräaikaisen kirjallisen sopimuksen. Sopimukseen ja koulutuspalvelun tuottajan tehtäviin sovelletaan, mitä 4 luvun 9 §:ssä säädetään työkokeilusta tehtävästä sopimuksesta ja työ- ja elinkeinotoimiston tehtävistä. Sopimuksessa on lisäksi sovittava ohjauksesta vastaavasta opettajasta sekä ohjauksen toteuttamisesta ja kestosta.

Työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä vastaa opiskelijan työturvallisuudesta työssäoppimis- tai harjoittelujakson aikana siten kuin ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 19 §:ssä ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 10 §:ssä säädetään. Koulutuspalvelun tuottaja on velvollinen järjestämään opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelujaksojen ajaksi ryhmävastuuvakuutuksen.

7 §

Koulutuksen yhteishankinta

Työvoimakoulutus voidaan toteuttaa yhdessä työnantajan, yrittäjäksi aikovan henkilön toimeksiantajan tai yrittäjyysoikeudet luovuttavan yrityksen kanssa siten, että tämä osallistuu koulutuksen rahoittamiseen (*koulutuksen yhteishankinta*), kun koulutus järjestetään:

- 1) määrätyn työnantajan palvelukseen tuleville tai palveluksessa oleville työntekijöille taikka vuokratyöntekijöille; tai
- 2) yrittäjäksi aikovalle, jolla olisi harvakuksia toimeksiantajia tai jonka on tarkoitus harjoittaa yritystoimintaa hankkimalla yrittäjyysoikeudet toiselta yritykseltä.

Jos työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettu yrittäjä osallistuu 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen, valtion rahoittama osuus yrittäjän koulutuksesta on de minimis -tukea.

6 luku

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

1 §

Opiskelun tukemisen tarkoitus

Tukemalla työnhakijan omaehtoista opiskelua parannetaan aikuisväestön ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka sekä turvataan ammattitaitoisen työvoiman saantia.

2 §

Yleiset edellytykset ja etuudet

Työnhakijalla, joka on täyttänyt 25 vuotta ja joka opiskelee omaehtoisesti, on oikeus työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työttömyysetuuteen mainitussa laissa säädettyin edellytyksin, jos:

- 1) työnhakijalla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve ja toimisto arvioi, että omaehtoisen opiskelun tukeminen on työvoimapolitiittisesti tarkoituksenmukaisin keino parantaa työnhakijan ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikkansa;
- 2) opiskelun katsotaan olennaisesti parantavan työnhakijan mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille;
- 3) opiskelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa 4 §:ssä säädetyllä tavalla; ja
- 4) muut tässä luvussa säädetty edellytykset täyttyvät.

3 §

Opintoja koskevat edellytykset

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan opintoihin, joita pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätoimisine ja:

- 1) joista säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, ammattikorkeakoululaissa tai yliopistolaisissa ja jotka johtavat ammatilliseen perustutkintoon, am-

mattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa suoritettavaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka joiden tavoitteena on mainittujen tutkintojen osien suorittaminen, mainittujen lakien mukainen lisä- ja täydennyskoulutus tai osallistuminen avoimeen yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetukseen;

2) jotka ovat muuta Suomessa järjestettyä tai Suomessa toimivan koulutuspalvelujen tuottajan ulkomailla järjestämää ammatillisesti suuntautunutta koulutusta;

3) joista säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tai lukiolaissa (629/1998), jos koulutuksen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

4) joista säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998), jos koulutus on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää ja opinnoista esitetään koulutus- tai opintosuunnitelma.

Ellei erityisestä syystä muuta johdu, tässä luvussa säädettyä sovelletaan alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon suorittamiseen yliopistossa vain, jos kyse on työnhakijan aiemmin harjoittamista opinnoista, joiden todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan työnhakijan aiemmin harjoittamiin opintoihin vain, jos opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Rajoitus ei koske työsuhteen aikana aloitettuja tai työvoimakoulutuksena harjoitettuja opintoja.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan muiden edellytysten täytyessä myös 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

4 §

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta on sovittava työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen aloittamista.

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeenkin, jos siihen on painava syy, työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen aikana tai opintoja on harjoitettu työvoimakoulutuksena.

5 §

Tukiaika

Opintojen muodostamaa kokonaisuutta voidaan tukea tässä luvussa säädettyin edellytyksin enintään 24 kuukauden ajan.

Työnhakija voi ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle keskeyttävänsä opiskelemisen työttömyysetuudella tuettuna. Ilmoitus on tehtävä viipymättä keskeytyksen alkamisen jälkeen. Keskeytystä ei voi tehdä oppilaitoksen lomajakson perusteella. Edellä 1 momentissa säädetty enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana.

Jos työnhakijan opiskeluoikeus on peruutettu ja se myöhemmin palautetaan, opintojen katsotaan olleen keskeytyneenä aikana, jona työnhakijalla ei ollut opiskeluoikeutta.

6 §

Työnhakijan velvollisuudet

Työnhakijan on osallistuttava säännöllisesti koulutus- tai opintosuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä on, että työnhakija etenee opinnoissaan. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos työnhakija saa tuettavaan opintokokonaisuuteen kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Muiden opintojen osalta edellytetään, että opinnot etenevät koulutus- tai opintosuunnitelmassa tarkoitettulla tavalla.

7 §

Opintojen seuranta ja tuen lakkaaminen

Työ- ja elinkeinotoimisto seuraa työnhakijan opintojen etenemistä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla.

Jos työnhakija ei etene opinnoissaan riittävästi tai laiminlyö ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla, oikeus työttömyysetuuteen lakkaa ajankohdasta, josta työnhakijan opintojen ei voida katsoa eden-

neen riittävästi tai jona työnhakijan olisi tullut ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä.

Jos työnhakija on ollut poissa ilman hyväksyttävää syytä koulutus- tai opintosuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän ilmeisesti kykene hyväksyttävästi suorittamaan suunnitelman mukaisista opinnoista, tai jos hän on muuten olennaisesti laiminlyönyt opintojaan, oikeus työttömyysetuuteen lakkaa poissaolon tai laiminlyönnin alkamisen ajankohdasta.

Työ- ja elinkeinotoimisto päättää 2 ja 3 momentissa tarkoitetusta työttömyysetuutta koskevan oikeuden lakkaamisesta. Ennen päätöksen tekemistä työnhakijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

8 §

Työnhakijan tietojenantovelvollisuus

Työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle koulutuspalvelujen tuottajan todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aloittamisesta ja opintojen aikaisista lomajaksoista. Lisäksi työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeellinen selvitys opintojensa etenemisestä.

Työnhakijan on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojensa 5 §:n 3 momentissa tarkoitetusta keskeytymisestä ja opintojensa päättymisestä.

9 §

Koulutuspalvelujen tuottajan tietojenantovelvollisuus

Koulutuspalvelujen tuottajan on annettava opiskelijalle todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aloittamisesta, opintojen aikaisista lomajaksoista ja opintojen etenemisestä.

Koulutuspalvelujen tuottajan on viipymättä ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen päättymisestä ja 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuista seikoista. Tämän velvollisuuden täyttämiseksi työ- ja elinkeinotoimisto toimittaa koulutuspalvelujen tuottajille niiden opiskelijoiden nimet ja henkilötunnukset, joiden opintoja tuetaan tässä luvussa säädettyllä tavalla.

7 luku

Palkkatuki

1 §

Palkkatuen käsite ja yleiset edellytykset

Palkkatuki on työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu työ- ja elinkeinotoimiston myöntämä tuki, jota voidaan myöntää työnantajalle palkkauskustannuksiin.

Palkkatuella järjestettävän työn tarkoituksena on parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa ja näin edistää hänen työllistymistään avoimille työmarkkinoille.

Palkkatuen myöntäminen edellyttää, että tuella palkattavan tuottavuuden arvioidaan olevan tarjolla olevassa työtehtävässä alentunut osaamisessa ja ammattitaidossa olevien puutteiden, työttömyyden keston, vamman tai sairauden taikka muun syyn johdosta.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi palkkatukea myöntäessään asettaa tuen saamiselle tuella palkattavan ja tuen tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

2 §

Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, yhteisölle ja muulle työnantajalle, ei kuitenkaan valtion virastolle tai laitokselle.

Jos työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samantyyppisistä tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa, palkkatukea voidaan myöntää, jos lomautukset ja työajan lyhennykset ovat päättyneet tai irtisanotuille on tarjottu mahdollisuus palata takaisin entiseen työhönsä ennen palkkatukihakemuksen tekemistä.

Palkkatukea ei myönnetä, jos:

1) tukeen perustuva työhön ottaminen aiheuttaisi työnantajan palveluksessa olevien muiden työntekijöiden irtisanomisen tai lomauttamisen taikka heidän työolosuhteidensa

tai etuuksiensa huonontumisen;

2) työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen tai työllistämisen edistämiseen samalta ajalta muuta valtion tukea;

3) tuki vääristäisi muiden samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien tahojen välistä kilpailua;

4) työnantaja on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja, ellei työ- ja elinkeinotoimisto tuella palkattavaan liittyvistä erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksista 3 momentin 2 kohdassa säädettyihin edellytyksiin.

3 §

Työsuhteeseen liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää, jos työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään kyseiseen työsuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaisen palkan tai, jollei sovellettavaa työehtosopimusta ole, tavanomaisen ja kohtuullisen palkan kyseisestä työstä.

Palkkatuen myöntäminen vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseen edellyttää lisäksi, että työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään palkkatuen perustuen suuruista palkkaa työkyvyttömyysajalta, jolta työntekijä ei saa sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 7 §:n mukaisen omavastuunajan vuoksi päivärahaa eikä muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta tai työnantajalta muulla perusteella sairausajan palkkaa.

Palkkatukea ei myönnetä, jos työsuhde, jota varten tuki on tarkoitettu, on alkanut ennen kuin tuen myöntämisestä on tehty päätös.

4 §

Tuella palkatun siirtäminen muun työn järjestäjän tehtäviin

Työnantaja saa tuella palkatun suostumuksella siirtää tuella palkatun muun työn järjestäjän tehtäviin. Tuella palkatun siirtäminen

edellyttää, että palkkatuen saaja ilmoittaa siitä ennen siirtämistä työ- ja elinkeinotoimistolle ja liittää ilmoitukseen työn järjestäjän vakuutuksen siitä, ettei tämä ole vakuutuksen antamista edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa.

Jos lomautuksia, työajan lyhennyksiä tai irtisanomisia on ollut vakuutuksen antamista edeltäneiden 12 kuukauden aikana, mutta ne ovat päättyneet tai irtisanotuille on tarjottu mahdollisuus palata takaisin entiseen työhönsä, ne eivät ole esteenä tuella palkatun siirtämiselle muun työn järjestäjän tehtäviin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuella palkatun siirtämisen ehdoista.

5 §

Palkkatuen myöntäminen elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle

Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle palkkatuki myönnetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 mukaisena tukena, kun palkkatuella palkattava on:

1) henkilö, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä;

2) saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä;

3) ollut yhtäjaksoisesti työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen palkkatuen myöntämistä;

4) vailla ammatillista koulutusta;

5) yli 50-vuotias; tai

6) oikeutettu kotoutumissuunnitelmaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain nojalla.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitettun työttömän työnhakijan palkkaamiseen palkkatuki myönnetään de minimis -tukena.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta myönnettäessä palkkatukea oppisopimuskoulutukseen.

6 §

Palkkatuen määrä

Palkkatukea myönnetään päivää ja henkilöä kohti vähintään palkkatuen perustuki. Palkkatuen perustuki on päivältä työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun peruspäivärahan suuruinen ilman korotusta ja muutosturvalisää.

Palkkatukena voidaan myöntää palkkatuen perustuen lisäksi lisäosaa, jos perustuen ei arvioida korvaavan tuella palkattavan tuottavuuden alentumaa. Palkkatuen lisäosa on enintään 60 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä.

Palkkatuen perustuki tai lisäosalla korotettu palkkatuki voidaan myöntää täysimääräisenä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka työaika on palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona vähintään 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta.

Jos työaika on vähemmän kuin 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta, palkkatuki myönnetään vähennettynä ja työaikaan suhteutettuna.

Myönnettäessä palkkatukea vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseksi voidaan poiketa 4 momentissa säädetystä.

7 §

Korkein korotettu palkkatuki

Jos tuella palkattava on saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä ja on 12 luvun 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu työmarkkinatukeen oikeutettu, palkkatuki voidaan myöntää korotettuna lisäosalla, jonka määrä on enintään 90 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä (*korkein korotettu palkkatuki*).

Korkeimmalla korotetulla palkkatuella järjestetään työtä ensisijaisesti niille, jotka eivät ole olleet työssä sen jälkeen kun työttömyyden perusteella maksettavan työttömyysetuuden 500 päivän laskenta alkoi sekä niille, joiden työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja joiden työllistymisen edistämiseen ei ole aikaisemmin myönnetty työnantajalle palkkatukea.

8 §

Palkkatuella katettavat palkkauskustannukset

Palkkatuki voi olla yhdessä muiden palkkauskustannuksiin myönnettyjen tukien ja oppisopimuksen perusteella maksettavan koulutuskorvauksen kanssa enintään tuella palkatusta työnantajalle aiheutuvien palkkauskustannusten suuruinen. Palkkauskustannuksilla tarkoitetaan työntekijälle maksettavaa palkkaa ennen vakuutetun lakisääteisten maksujen ja verojen pidätystä ja sen lisäksi työnantajan lakisääteistä sosiaaliturva-, työeläkevakuutus-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä pakollista ryhmähenkivakuutusmaksua.

Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle 5 §:n 1 momentin 2—6 kohdassa tarkoitettun henkilön työllistämiseksi myönnettävä palkkatuki voi olla enintään 50 prosenttia palkkauskustannuksista ja 1 kohdassa tarkoitettun henkilön työllistämiseksi enintään 75 prosenttia palkkauskustannuksista.

Tukea ei makseta, jos palkkauskustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin perustuen kuukautta kohti laskettu määrä.

Korkeimmalla korotetulla palkkatuella katettavista palkkauskustannuksista eri työnantajatahoilla ja palkkauskustannusten enimmäismäärän ylittävän tuen vähentämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Palkkatuen kesto

Palkkatukea voidaan myöntää henkilöä kohden enintään 10 kuukaudeksi kerrallaan. Palkkatukea voidaan kuitenkin myöntää henkilöä kohden enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan, jos:

1) tuella palkattava on saanut vähintään 500 päivältä työttömyysetuutta työttömyyden perusteella; tai

2) kunta, kuntayhtymä tai muu kuin elinkeinotoimintaa harjoittava yhdistys tai säätiö palkkaa tuella henkilön suunnittelemaan ja järjestämään työttömille työ- ja koulutuspaikkoja sekä muita työllistymistä edistäviä palveluja.

Jos henkilön vamma tai sairaus vaikeuttaa

työllistymistä, palkkatukea voidaan myöntää ajaksi, joka henkilön alentunut työkyky ja muut työllistymismahdollisuudet huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista, kuitenkin enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan. Oppisopimuskoulutukseen palkkatukea voidaan myöntää koko sen ajaksi.

Korkein korotettu palkkatuki voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi, jonka jälkeiseltä ajalta palkkatuki myönnetään palkkatuen perustuen suuruisena.

Jos palkkatuen saaja esittää työ- ja elinkeinotoimistolle pyynnön palkkatuen maksatusten tilapäisestä keskeyttämisestä ja keskeyttämiseen on työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan perusteltu syy, tässä pykälässä säädetty palkkatuen enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana.

10 §

Enimmäiskeston laskeminen uudelleen alusta

Sen jälkeen, kun henkilö on ollut palkkatuella tuetussa työssä 9 §:n 1 momentissa tai 12 §:n 2 momentissa säädetyn enimmäisajan yhden tai useamman työnantajan palveluksessa, palkkatukea ei voida myöntää ennen kuin hän on ollut viimeisten kuuden kuukauden aikana vähintään viisi kuukautta työttömänä työnhakijana. Viiden kuukauden työttömyyttä ei edellytetä, jos kyse on palkkatuen myöntämisestä 9 §:n 2 momentissa tai 12 §:n 3 momentissa mainituissa tilanteissa.

Korkeimman korotetun palkkatuen 9 §:n 3 momentissa ja 12 §:n 4 momentissa tarkoitettujen enimmäisaikojen laskenta aloitetaan alusta, kun tuella palkattu on saanut työttömyysetuutta työttömyytensä perusteella vähintään 50 päivältä sen jälkeen, kun hän on ollut työssä, jonka palkkauskustannuksiin on maksettu korkeinta korotettua palkkatukea.

11 §

Palkkatukeen oikeuttavat korvauspäivät

Palkkatukea maksetaan siltä ajalta, jolta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Palkkatukea ei kuitenkaan makseta päiviltä, joilta työnantajalla on oi-

keus saada tuella palkatun palkkauskustannuksiin sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n nojalla päivärahaetuutta.

12 §

Palkkatuki sosiaaliselle yritykselle

Jos sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa (1351/2003) tarkoitettu sosiaalinen yritys palkkaa tämän luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työsuhteeseen sosiaalisista yrityksistä annetun lain 1 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun työttömän työnhakijan, palkkatuena myönnetään palkkatuen perustuen lisäksi lisäosaa 60 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä. Palkkatukea voidaan lisäksi korottaa niin, että palkkatuen perustuen ja lisäosan yhteenlaskettu määrä on 50 prosenttia palkkauskustannuksista, kuitenkin enintään 1 300 euroa kuukaudessa.

Poiketen 9 §:n 1 momentista sosiaaliselle yritykselle voidaan myöntää palkkatukea henkilöä kohden enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, jos tuella palkattava on ollut:

1) yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana; tai

2) vähintään kuusi kuukautta yhtäjaksoisesti ja eri työttömyysjaksot huomioiden yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana ja joka työttömyyden toistuvuuden ja kokonaiskeston perusteella on rinnastettavissa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä olleeseen työnhakijaan.

Jos henkilön vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä, palkkatukea voidaan 9 §:n 2 momentista poiketen myöntää ajaksi, joka henkilön alentunut työkyky ja muut työllistymismahdollisuudet huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista, kuitenkin enintään 36 kuukaudeksi kerrallaan.

Poiketen 9 §:n 3 momentista sosiaaliselle yritykselle voidaan myöntää korkeinta korotettua palkkatukea henkilöä kohden kerrallaan enintään 24 kuukaudeksi.

13 §

Kunnalle työllistämis- ja aluevelvoitteen perusteella myönnettävä palkkatuki

Kunnalla on oikeus saada palkkatukea

työntekijöistä, jotka työ- ja elinkeinotoimisto on osoittanut sen työllistettäväksi 11 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työllistämismääräyksen tai saman luvun 3 §:ssä tarkoitetun aluevelvoitteen perusteella.

Jos kunta työllistää työttömän työnhakijan työllistämismääräyksen perusteella alan säännöllisen työajan mukaiseen kokoaikatyöhön tai aluevelvoitteen perusteella työhön, jonka työaika palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona on vähintään 75 prosenttia alan säännöllisestä työajasta, kunnalle myönnetään palkkatuen perustuen lisäksi lisäosaa 60 prosenttia palkkatuen perustuen määrästä.

Aluevelvoitteen perusteella kunnalle myönnetään palkkatukea henkilöä kohden enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan.

14 §

Valtion virastolle tai laitokselle osoitettavat määrärahat

Työ- ja elinkeinotoimisto voi osoittaa valtion virastolle tai laitokselle määrärahoja työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin. Määrärahojen käyttöön sovelletaan, mitä 1 §:ssä, 2 §:n 2—4 momentissa, 3 ja 4 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa, 9 §:n 1, 2 ja 4 momentissa sekä 10 §:n 1 momentissa säädetään palkkatuesta. Määrärahoista voidaan maksaa työntekijän palkkauskustannukset kokonaisuudessaan siltä ajalta, jolta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Määrärahoista voidaan maksaa lisäksi muita työn järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia.

8 luku

Yritystoiminnan käynnistämisen- ja kehittämispalvelut

1 §

Starttiraha

Yrittäjäksi ryhtyvän henkilöasiakkaan toimeentulon turvaamiseksi työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää starttirahaa yritystoiminnan käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa enintään 18 kuukaudeksi.

Starttiraha myönnetään de minimis -tuen.

2 §

Starttirahan myöntämisen edellytykset

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) henkilöasiakkaalla on tai hän hankkii riittävät valmiudet aiottuun yritystoimintaan; ja

2) aiottu yritystoiminta on luonteeltaan päätoimista ja sillä arvioidaan olevan jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi starttirahaa myöntäessään asettaa starttirahan saamiselle tarpeellisia ehtoja.

3 §

Starttirahan myöntämisen ja maksamisen esteet

Starttirahaa ei myönnetä, jos:

1) aiotun yritystoiminnan arvioidaan turvaavan henkilöasiakkaan kohtuullisen toimeentulon yritystoiminnan käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa;

2) starttirahan arvioidaan vääristävän vähäistä enemmän samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien välistä kilpailua;

3) starttirahaa hakeva henkilöasiakas on aloittanut yritystoiminnan ennen kuin tuen myöntämisestä on päätetty;

4) starttirahaa hakeva henkilöasiakas siirtyisi työsuhteesta tekemään samaa työtä yrittäjänä ja on ilmeistä, että hänen pääasiallinen toimeksiantajansa olisi hänen aiempi työnantajansa;

5) starttirahaa hakeva henkilöasiakas on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiinsa suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja tai hänellä on olennaisia yksityisoikeudellisia maksuhäiriöitä, ellei työ- ja elinkeinotoimisto erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä taroituksenmukaisena.

Starttirahaa ei makseta, jos henkilöasiakas saa samalta ajalta:

1) palkkaa tai korvausta tekemästään yritystoimintaansa liittymättömästä työstä, jolloin palkkana pidetään myös vuosiloma-ajan

palkkaa ja irtisanomisajan palkkaa sekä sel-
laista työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n
1 momentissa tarkoitettua taloudellista
etuutta, jonka on katsottava turvaavan koh-
tuullisen toimeentulon;

2) julkista tukea omiin palkkakustannuk-
siinsa;

3) työttömyysturvalain mukaista työttö-
myysetuutta, työttömyysturvalain 3 luvun
3 §:n 1 momentissa tai 4 §:n 2 momentissa
tarkoitettua sosiaalietuutta taikka opintotuki-
lain (65/1994) mukaista opintotukea.

4 §

Starttirahan määrä ja korvauspäivät

Starttirahana myönnetään päivää ja henki-
löä kohti vähintään starttirahan perustuki.
Starttirahan perustuki on päivältä työttö-
myysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa
tarkoitettua peruspäivärahan suuruinen ilman
korotusosaa ja muutosturvalisää.

Starttirahana voidaan myöntää starttirahan
perustuen lisäksi lisäosaa, joka on enintään
60 prosenttia starttirahan perustuen määrästä.

Starttirahaa maksetaan enintään viideltä
päivältä kalenteriviikossa. Valtioneuvoston
asetuksella säädetään tarkemmin starttirahaan
oikeuttavista korvauspäivistä.

5 §

Yritystoiminnan kehittämispalvelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja
työ- ja elinkeinotoimisto voivat tuottaa tai
hankkia pienille ja keskisuurille yrityksille
(*pk-yrityksille*) yritystoiminnan kehittämis-
palveluina koulutuspalveluja sekä asiantunti-
japalveluja pk-yrityksen kehittämistarpeiden
arvioimiseksi, kehittämissuunnitelman laati-
miseksi, suunnitelman toteuttamisen tukemi-
seksi ja pk-yritysten verkostoitumisen tuke-
miseksi.

Yritystoiminnan kehittämispalvelut ovat
yritykselle maksullisia. Valtion rahoittama
osuus kehittämispalvelusta on de minimis
-tukea. Tuen tasosta ja asiantuntijapalvelun
enimmäiskestosta säädetään valtioneuvoston
asetuksella.

9 luku

Kulukorvaus

1 §

Oikeus kulukorvaukseen

Työttömyysetuutta saavalla työnhakijalla
on oikeus saada palveluun osallistumisesta
aiheutuvien matka- ja muiden kustannusten
korvaamiseksi kulukorvausta seuraavien pal-
veluiden ajalta:

1) työvoimakoulutus;

2) 6 luvussa tarkoitettu työttömyysetuu-
della tuettu työnhakijan omaehtoinen opis-
kelu;

3) kotoutumisen edistämisestä annetun lain
22—24 §:ssä tarkoitettu omaehtoinen opis-
kelu;

4) työnhakuvalmennus;

5) uravalmennus;

6) kokeilu.

Kulukorvauksen myöntää ansiopäivärahaa
hakevalle työnhakijalle työttömyyskassa ja
peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea hake-
valle työnhakijalle Kansaneläkelaitos.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää ku-
lukorvausta työtä vaille olevalle henkilöasi-
akkaalle, joka osallistuu 1 momentin 1 tai
4—6 kohdissa tarkoitettuun palveluun ja jolla
ei ole oikeutta kulukorvaukseen 1 momentin
perusteella eikä oikeutta korvaukseen palve-
luun osallistumisesta aiheutuvista kuluista
muun lain nojalla.

Kuntouttavan työtoiminnan ajalta makset-
tavasta kulukorvauksesta säädetään työttö-
myysturvalaissa.

2 §

Kulukorvauksen määrä

Kulukorvausta maksetaan 9 euroa päi-
vässä. Kulukorvausta maksetaan kuitenkin 18
euroa päivässä, jos:

1) henkilö osallistuu työssäkäyntialueensa
ulkopuolella järjestettävään palveluun;

2) henkilö osallistuu työssäkäyntialueel-
laan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään

palveluun ja hänelle aiheutuu palveluun osallistumisesta todistettavia majoituskustannuksia.

Ulkomailla järjestettävään työvoimakoulutukseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus saada koulutusaikaisten yöpymis- ja muiden kustannusten korvauksena 50 prosenttia päivärahasta, joka suoritetaan valtion virkamiehille asianomaisessa maassa tehdyn virkatmatkan matkakustannusten korvauksena.

Pohjoiskalotin koulutussäätiön järjestämään työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalle maksetaan kulukorvausta 16, 82 euroa päivässä. Majoitus Pohjoiskalotin koulutussäätiön järjestämään työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalle on ilmainen.

Kulukorvauksen 1 momentissa tarkoitusta määräytymisestä ja työ- ja elinkeinoviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa kulukorvauksen määräytymiseen vaikuttavia tietoja työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Kulukorvauksen korvauspäivät

Kulukorvausta maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Ulkomailla työvoimakoulutukseen osallistuvalla maksetaan kulukorvausta enintään seitsemältä päivältä kalenteriviikossa.

Työnhakuvalmennuksen, uravalmennuksen ja kokeilun ajalta sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa kulukorvausta maksetaan ainoastaan päiviltä, joina palvelua järjestetään ja työnhakija osallistuu palveluun.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kulukorvaukseen oikeuttavista korvauspäivistä.

4 §

Kulukorvauksen rajoitukset ja lakkauttaminen

Kulukorvausta ei makseta työvoimakoulu-

tuksen, 6 luvussa tarkoitetun työttömyysetuudella tuetun työnhakijan omaehtoisen opiskelun eikä kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitetun omaehtoisen opiskelun lomajaksoilta. Korvaus maksetaan kuitenkin siltä ajalta, jona työttömyysetuutta saava työnhakija lomajakson aikana osallistuu koulutukseen kuuluvaan työssä oppimiseen tai harjoitteluun.

Alle 25-vuotiaan ammatillista koulutusta vailla olevan nuoren oikeus saada kulukorvausta työkokeilun osallistumispäiviltä edellyttää, että työkokeiluun osallistuvan oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt enimmäisajan johdosta tai että hän on saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä.

Kulukorvauksen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä, jona työnhakija on keskeyttänyt palvelun. Kulukorvauksen maksaminen lakkautetaan myös, jos palvelu on päätetty keskeyttää.

5 §

Työttömyysturvalain ja työttömyyskassalain soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, kulukorvaukseen sovelletaan työttömyyskassalakia (603/1984) ja työttömyysturvalain:

- 1) 11 luvun 2 §:ää (velvollisuus tietojen antamiseen);
- 2) 11 luvun 3 §:ää (etuutta koskeva päätös);
- 3) 11 luvun 5 §:ää (maksamistapa);
- 4) 11 luvun 6 §:ää (maksamisen väliaikainen keskeyttäminen tai vähentäminen);
- 5) 11 luvun 10 §:ää (takaisinperintä);
- 6) 11 luvun 13 §:ää (kuittaaminen);
- 7) 11 luvun 14 §:ää (työttömyysetuuden periminen eräissä tapauksissa);
- 8) 11 luvun 15 §:ää (työttömyysetuuden ulosmittaus);
- 9) 11 luvun 15 a §:ää (takaisinperintäsaatavan vanhentuminen);
- 10) 12 lukua (muutoksenhaku); ja
- 11) 13 luvun 1, 3—8 ja 10 §:ää (tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset).

Jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa

maksaa työttömyysturvalain 11 luvun 8 §:ssä säädetyllä tavalla työttömyysetuutta ilman päätöstä ja työttömyysetuuden saajalla on oikeus saada kulukorvausta, Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi vastaavasti maksaa myös sen ilman päätöstä. Kulukorvaus maksetaan tällöin täysimääräisenä.

Työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen työ- ja elinkeinotoimiston päätöstä koskeva valituskirjelmä on toimitettava asianomaiseen työ- ja elinkeinotoimistoon.

Kulukorvausta koskevaan asiaan ei sovelleta, mitä työttömyysturvalaissa säädetään työttömyysturva-asiamiehen tehtävistä ja toimivallasta.

10 luku

Palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin liittyvät harkinnanvaraiset etuudet

1 §

Matka- ja yöpymiskustannusten korvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää korvausta matka- ja yöpymiskustannuksista työttömälle työnhakijalle, joka hakee työhön ja työttömälle henkilöasiakkaalle, joka hakeutuu työvoimakoulutukseen, valmennukseen tai kokeiluun taikka osallistuu 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun asiantuntija-arviointiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen matkakustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kustannusten korvaamista on pidettävä tarkoituksenmukaisena työvoiman saatavuuden ja työttömän työllistymisen kannalta.

Työ- ja elinkeinotoimistossa asioinnista aiheutuvista matkakustannuksista voidaan myöntää korvausta työttömälle henkilöasiakkaalle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee kuljetuspalvelua voidakseen asioida työ- ja elinkeinotoimistossa. Edellytyksenä matkakustannusten korvaamiselle on, että henkilökohtainen asiointi työ- ja elinkeinotoimistossa on välttämätöntä palveluprosessin etenemisen kannalta.

Yöpymiskustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että yöpyminen 1 momentissa

tarkoitettulla matkalla on ollut liikenneolosuhteista johtuen välttämätöntä ja yöpymisestä on aiheutunut kustannuksia.

Korvattavista matkoista ja matkakustannusten korvausperusteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Muuttokustannusten korvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää korvausta muuttokustannuksista työttömälle, irtisanotulle tai määräaikaisessa työsuhteessa olevalle työttömäksi jäävälle työnhakijalle, joka siirtyy työhön työttömyysturvalain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettun työssäkäyntialueensa ulkopuolelle.

Muuttokustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kustannusten korvaamista on pidettävä tarkoituksenmukaisena työvoiman saatavuuden ja työttömän tai työttömäksi jäävän työnhakijan työllistymisen kannalta.

Muuttokustannusten korvausta ei voida maksaa työnhakijalle, joka saa muuta korvausta muutosta aiheutuvista kustannuksista tai joka saa työn vastaanottamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena työttömyysturvalain 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettua matkaavustusta.

Korvattavista muuttokustannuksista ja korvauksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Työolosuhteiden järjestelytuki

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää työolosuhteiden järjestelytukea työnantajalle, jos työhön palkattavan tai työssä olevan henkilön vamma tai sairaus edellyttää työvälineiden hankkimista tai työpaikalla tehtäviä muutoksia, ja hankinnasta tai muutoksesta työnantajalle aiheutuvia kustannuksia on pidettävä työnantajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen merkittävänä. Työolosuhteiden järjestelytukea voidaan myöntää myös korvaamaan toisen työntekijän antamaa apua.

Työolosuhteiden järjestelytukea korvatta-

vista kustannuksista, tuen enimmäismäärästä ja -kestosta sekä menettelystä tukea myönnettäessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

11 luku

Työllistämisen- ja aluevelvoitteet sekä kunnalle myönnettävä lisätuki

1 §

Kuntoutus-, koulutus- tai työntekomahdollisuuden järjestäminen

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työttömälle työnhakijalle turvataan mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työvoimakoulutukseen, jos hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta.

Jos työttömälle työnhakijalle järjestetään 1 momentin nojalla työvoimakoulutusta, hänellä on koulutusaikana oikeus työttömyyspäivärahaan ja kulukorvaukseen sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 7 ja 9 §:ssä säädetään enimmäisajasta.

Jos 1 momentissa tarkoitettua työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (*työllistämismahdollisuus*). Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnan oikeudesta saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on työllistämismahdollisuuden nojalla työllistänyt, säädetään 7 luvun 13 §:ssä.

Työllistämismahdollisuuden perusteella järjestettävän työn tulee olla alan säännöllisen työajan mukaista kokoaikatyötä. Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavalle järjestetään hänen työkykyään vastaavaa työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon täyttävää osa-aikatyötä.

Työllistämismahdollisuuden toimeenpanosta ja siihen liittyvistä ilmoituksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Työllistämismahdollisuuden rajoitukset ja lakkaaminen

Jos henkilö on jättämällä hakematta työttömyyspäivärahaa tai muutoin saanut aikaan sen, ettei työttömyyspäivärahan enimmäisaika ole täyttynyt ennen 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua 57 vuoden ikää, 1 §:ää ei sovelleta.

Työttömyysturvalaissa säädetyn työssäoloehdon tarkastelujakson kuluessa tehty työ, joka luetaan työssäoloeseen, vähentää kahdeksan kuukauden työllistämismahdollisuutta vastaavasti.

Työllistämismahdollisuus lakkaa, jos:

1) työntekomahdollisuuteen oikeutettu ilman työttömyysturvalain 2 a luvussa tarkoitettua pätevää syytä kieltäytyy hänelle osoitettua työkykyyn nähden sopivasta työllistämismahdollisuuden nojalla järjestetystä työstä;

2) työ, johon työnhakija on osoitettu, keskeytyy työnhakijasta johtuvasta syystä; tai

3) työnhakijalle ei voida työnhaun voimasaolon lakattua järjestää työtä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun työllistämismahdollisuus on tullut voimaan.

3 §

Alueelliset näkökohdat ja aluevelvoite

Valtion, kuntien ja yritysten yhteisin talous- ja työllisyyspoliittisin toimin huolehditaan alueellisesti tasapainoisesta työllisyydestä niin, ettei minkään työmarkkina-alueen työttömyys olennaisesti ylitä maan keskimääräistä tasoa. Työmarkkina-alueella tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksella määriteltävää yhden tai useamman kunnan muodostamaa aluetta, jolla työssäkäynti on tavanomaista.

Kunta on velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuksia 1 momentissa säädettyssä tarkoituksessa työttömille työnhakijoille (aluevelvoite), kuitenkin vuositason enintään yhdelle prosentille kunnan työvoimasta. Valtio on vastaavassa tarkoituksessa velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuden niille työttömille työnhakijoille, joita kunta ei ole työllistänyt.

Kunnan oikeudesta saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on aluevelvoitteensa nojalla työllistänyt, säädetään 7 luvun 13 §:ssä.

4 §

Kunnalle myönnettävä lisätuki

Kunnalle maksetaan lisätukea sen perusteella, kuinka suuren osuuden alueensa työvoimasta kunta on keskimäärin kuukauden aikana palkannut palkkatuella. Jos kunta työllistää vähintään 0,5 % alueensa työvoimasta, kunnalle maksetaan lisätukea. Lisätukea maksetaan siitä tuella palkattujen määrästä, joka ylittää 2 momentissa tarkoitettuja työvoimaosuuksia vastaavan henkilömäärän.

Lisätuen suuruuden perusteena on kunnalle kuukauden aikana maksettujen palkkatukien keskimääräinen määrä henkilöä kohti ja työllistettyjen osuus kunnan alueen työvoimasta. Lisätuen määrä henkilöä kohti määräytyy seuraavasti:

Työllistettyjen osuus työvoimasta	Lisätuen määrä
vähintään 0,5 %	10 % keskimääräisestä palkkatuesta
vähintään 1,0 %	20 % keskimääräisestä palkkatuesta
vähintään 2,0 %	30 % keskimääräisestä palkkatuesta

12 luku

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

1 §

Yhteistyö työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa

Työ- ja elinkeinotoimistojen, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tulee olla yhteistyössä muiden viranomaisten, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryh-

mien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on tukea julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanoa, suunnittelua ja kehittämistä.

Yhteistyötä varten työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimii työvoima- ja yrityspalvelu -neuvottelukunta (*TY-neuvottelukunta*). Työ- ja elinkeinotoimisto voi päättää, että toimiston yhteydessä toimii useampia TY-neuvottelukuntia. TY-neuvottelukuntaan jäseniä esittävä taho voi tehdä aloitteen useamman neuvottelukunnan asettamisesta.

2 §

Työvoima- ja yrityspalvelu -neuvottelukunnan asettaminen ja tehtävät

Työ- ja elinkeinotoimisto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan TY-neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

1) seurata ja ennakoida työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista;

2) edistää uuden yritystoiminnan syntyä ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä; ja

3) seurata ja tukea julkisen työvoima- ja yrityspalvelun ja työttömyysturvan työvoimapolitiittisten edellytysten toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä palvelujen kehittämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä TY-neuvottelukunnan tehtävistä, kokoonpanosta, kokousten vuosittaisesta vähimmäismäärästä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä kokouspalkkioista ja kustannusten korvaamisesta.

3 §

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävät muutosturvan toteuttamiseksi

Muutosturvan toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on:

1) kartoittaa yhdessä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa irtisanomistilanteessa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tarve;

2) avustaa yhdessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 §:n 1 ja 2 momentissa sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta julkisen työvoima- ja yrityspalvelun osalta;

3) varata riittävät resurssit ja varautua tarpeellisiin toimenpiteisiin saatuaan työnantajalta työsopimuslain 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettua ilmoituksen.

4 §

Yksityiset työvoimapalvelut

Yksityisillä työvoimapalveluilla tarkoitetaan tässä laissa työ- ja elinkeinoviranomaisesta riippumattomia yksityisen tai oikeushenkilön tarjoamia työnvälityspalveluja ja muita työnhakuun liittyviä palveluja sekä työvoiman vuokrausta.

Yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavien on noudatettava 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua tasa-arvoisuutta, eikä niissä saa tarjota alaikäistä työvoimaa työhön, johon sen ottaminen nuorista työntekijöistä annetun lain mukaan on kiellettyä.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on yksityisten työvoimapalveluiden seuraamiseksi oikeus saada yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavilta tai niitä edustavalta yhteisöltä yksityisiä työvoimapalveluja koskevia tietoja. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä annettavista tiedoista sekä säädetään tietojen käsittelystä ja muusta yhteistyöstä.

5 §

Työnvälityksen maksukielto

Yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavat eivät saa periä maksua (*työnvälityksen maksukielto*) henkilöasiakkaalta tarjoamistaan palveluista, jotka vastaavat 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja työnvälityspalveluja, 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja avoimia työpaikkoja ja

työnhakua koskevaa tiedon välittämistä ja neuvontaa tai 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työnhakijaksi rekisteröimistä. Maksua ei saa periä myöskään vuokratyöntekijältä, joka toimeksiannon päättymisen jälkeen siirtyy työsopimuslain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua käytäjäyrityksen palvelukseen.

Seuraamuksesta työnvälityksen maksukiellon rikkomisesta säädetään rikoslain 47 luvun 6 §:ssä.

Työnvälityksen maksukielto ei koske toimintaa, jossa suomalaisille nuorille ulkomailla ja ulkomaisille nuorille Suomessa tarjotaan perheessä tapahtuvaa kotityötä vastaan mahdollisuus oleskeluun ulkomailla (*au pair-asemaan välittäminen*).

6 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinotoimistolla, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksella ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanossa välttämättömät tiedot muulta valtion viranomaiselta, kunnan viranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassalta, Eläketurvakeskukselta, Työttömyysvakuutusrahastolta, julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen palveluntuottajalta sekä 4 luvussa tarkoitettua työkokeilun järjestäjältä.

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun järjestämiseksi.

Työnantajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinoviranomaiselta työsopimuslain 6 luvun 6 §:ssä ja erityisopimuslain 7 luvun 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi tieto siitä, onko työnantajan yksilöimä hen-

kilö työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

7 §

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun epäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi 3 luvun 3 §:n 1 momentissa mainitusta syystä kieltäytyä:

1) tarjoamasta työnantaja-asiakkaalle työvälityspalveluja;

2) ohjaamasta henkilöasiakasta työkokeiluun;

3) hankkimasta työvoimakoulutusta yhteishankintakoulutuksena;

4) myöntämästä palkkatukea tai starttirahaa; tai

5) tarjoamasta yritystoiminnan kehittämispalveluja.

Työ- ja elinkeinotoimisto, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee kirjallisen päätöksen 1 momentissa tarkoitetun palvelun epäämisestä. Muutoksenhausta työ- ja elinkeinoviranomaisen päätökseen säädetään 14 luvun 1 §:ssä.

8 §

Tukien ja korvausten myöntäminen, maksaminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus maksaa työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset. Tuen ja korvauksen myöntämiseen, maksamiseen ja takaisinperintään sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), jollei tässä laissa toisin säädetä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toimii valtionavustuslaisissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena perittäessä takaisin tukea tai korvausta.

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntäessä tukea tai korvausta henkilöasiakkaalle ei sovelleta valtionavustuslain 11 §:n 4 ja 5 moment-

tia päätökseen merkittävistä asioista, 15—18 §:ää valtionapuviranomaisen valvontatehtävistä, tarkastusoikeudesta, tarkastuksen suorittamisesta ja virka-avusta eikä 24 ja 25 §:ää korosta ja viivästyskorosta.

Jos henkilöasiakkaalle maksettua tukea tai korvausta on päätetty periä takaisin, on kuitattaessa takaisin perittäväksi päätettyä määrää työ- ja elinkeinotoimiston myöhemmin maksamasta etuudesta sovellettava, mitä ulosottoaaren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädetään palkan ulosmittauksen suojaosuudesta. Henkilöasiakkaan suostumuksella kuitaus voidaan kuitenkin tehdä suurempana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukien ja korvausten hakemis-, myöntämis- ja maksamisenmenettelystä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja työ- ja elinkeinotoimiston keskinäisestä tehtävänjaosta.

9 §

Tukien ja korvausten rahoitus

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tämän lain mukaiset tuet ja korvaukset, 7 luvun 14 §:n mukaan valtion virastolle ja laitokselle osoitettavat määrärahat ja 11 luvun 4 §:ssä tarkoitettu kunnalle myönnettävä lisätuki rahoitetaan työllisyysmäärärahoista.

Palkkatuen perustuki rahoitetaan kuitenkin työmarkkinatukimäärärahoista koko tukikauden ajan noudattaen palkkatukea koskevia tämän lain säännöksiä, kun tuella palkattava on työmarkkinatukeen oikeutettu, joka on:

1) saanut työttömyysetuutta työttömyyden perusteella vähintään 500 päivältä;

2) saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 130 päivältä ja joka ei työttömyyden alettua ole ollut työssä tai jonka työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja jota ei työttömyyden alettua ennen palkkatuen käyttöä ole palkattu palkkatuella; tai

3) alle 25-vuotias ja saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhdenjaksoisesti vähintään 65 päivältä.

Starttirahan perustuki rahoitetaan työmarkkinatukimäärärahoista koko tukikauden ajan noudattaen starttirahaa koskevia tämän lain säännöksiä, kun starttiraha on myönnetty työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle.

Edellä 2 ja 3 momenteissa tarkoitettuna työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä.

10 §

Työllisyysmäärärahojen käyttö investointeihin ja muuhun työllisyyden edistämiseen

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai työ- ja elinkeinotoimisto voi valtion talousarvion rajoissa osoittaa tai myöntää työllisyysmäärärahoja valtion virastolle ja laitokselle, kunnalle, kuntayhtymälle, muulle yhteisölle, säätiölle tai sosiaaliselle yritykselle investointeihin ja muuhun työllisyyden edistämiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) työllisyysmäärärahoista investointeihin myönnettävästä valtionavusta ja niistä osoitettavista määrärahoista;
- 2) valtion omiin investointeihin käytettäväksi suunnitelluista työllisyysmäärärahoista;
- 3) työllisyysmäärärahojen käyttämisestä 1 momentissa tarkoitettuun muuhun työllisyyden edistämiseen.

13 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

1 §

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun järjestämistä varten pidetään yllä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmää. Tietojärjestelmä muodostuu henkilöasiakasrekisteristä, työnantajarekisteristä ja palveluntuottajarekisteristä. Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (240/2007).

Jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä, tietojen luovuttamiseen työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä ja siihen talletettujen tietojen julkisuuteen sovelletaan,

mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Tietojärjestelmään talletettujen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

2 §

Rekisterinpitäjä

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa rekisterinpitäjänä työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmän yleisestä toimivuudesta ja rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä. Työ- ja elinkeinotoimistot hoitavat rekisterinpitäjälle säädetyt muut tehtävät, jollei työ- ja elinkeinoministeriö toisin määrää.

3 §

Rekisterikohtaiset tiedot

Henkilöasiakasrekisteriin voidaan henkilöasiakkaasta tallettaa asiakaspalvelua varten:

- 1) tunnistetiedot mukaan lukien henkilötunnus;
  - 2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja asiointiin sekä asioinnin mahdollisesti edellyttämiin erityisjärjestelyihin liittyvät tiedot;
  - 3) koulutusta, työhistoriaa ja ammatillista osaamista koskevat tiedot;
  - 4) palvelutarvetta ja suunnitelmia koskevat tiedot;
  - 5) tiedot työtarjoajista ja esittelyistä työnantajalle;
  - 6) tiedot julkisista työvoima- ja yrityspalveluista ja muista työllistymistä edistävästä palveluista sekä asiantuntija-arvioinneista;
  - 7) julkisen työvoima- ja yrityspalvelun tarjoamisen edellyttämät terveydentila- ja muut tiedot;
  - 8) työttömyysturvaan liittyvät selvitykset ja työvoimapoliittiset lausunnot;
  - 9) tiedot julkiseen työvoima- ja yrityspalveluun kuuluvista etuuksista.
- Työnantajarekisteriin voidaan työnantajasta tallettaa työvoima- ja yrityspalvelua varten:
- 1) yksilöintitiedot;

2) työ- ja elinkeinotoimiston asiakkuuteen ja asiointiin liittyvät tiedot;

3) toimintaa ja palvelutarvetta koskevat tiedot;

4) työpaikat ja niiden täyttymistä koskevat tiedot;

5) palkkatukea koskevat päätökset ja siihen liittyvät seuranta- ja maksatustiedot;

6) työkoekilua koskevat sopimukset;

7) muut julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät tiedot.

Palveluntuottajarekisteriin voidaan tallettaa asiakaspalvelua varten:

1) palvelun tuottajan yksilöintitiedot;

2) asiointiin liittyvät tiedot;

3) palvelun tuottajan kanssa tehdyt hankintasopimukset sekä maksatustiedot;

4) hankittua palvelua koskevat tiedot;

5) palvelun haku-, valinta- ja seurantatiedot;

6) julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun ja järjestämisen kannalta tarpeelliset palvelun tuottajaa koskevat muut tiedot.

Rekistereihin voidaan tallettaa myös muita julkisen työvoima- ja yrityspalvelun suunnittelun, järjestämisen ja seurannan kannalta tarpeellisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja. Rekistereihin voi myös kuulua asiakirjoja sekä muuten työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmästä erillään pidettäviä tiedostoja.

4 §

Tietojen tallettaminen, poistaminen ja arkistointi

Asiakastietojen tallettamisesta tietojärjestelmään on kerrottava henkilöasiakkaalle. Jos rekisteriin talletettava henkilötieto on saatu muualta kuin rekisteröidyltä itseltään, rekisteriin tulee merkitä, mistä tieto on saatu ja kuka tiedon on merkinnyt.

Henkilöasiakasta koskevat 3 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan tietojärjestelmästä kahden vuoden kuluessa tietoa koskevan merkinnän tekemisestä. Kaikki asiakasta tai palveluntuottajaa koskevat tiedot poistetaan, kun asiakkuuden tai sopimussuhteen päättymisestä on kulunut

viisi vuotta. Tietoa ei poisteta, jos se on tarpeen säännöksiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta.

Tietojen arkistoinnista säädetään arkistolaissa (831/1994).

5 §

Käyttöoikeuden myöntäminen ja salassa pidettävien henkilötietojen luovuttaminen eräissä tilanteissa

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi, vireillä olevan asian selvittämiseksi tai ratkaisemiseksi taikka valvonta-, kehittämis- ja seurantatehtävän suorittamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus voi myöntää käyttöoikeuden työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään työ- ja elinkeinohallinnon ulkopuoliselle taholle, joka ministeriön tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta tekee erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä taikka suorittaa erikseen määriteltä palvelutehtävää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle ulkopuoliselle taholle myöntämässään käyttöoikeudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetun luvan antamisesta työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään sisältyvien, salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilastointia, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten.

6 §

Suostumus tietojen luovuttamiseen työnantajalle

Työnhakijalta on pyydettävä kirjallinen

suostumus työpaikan täyttämistä varten tarpeellisten tietojen luovuttamiseen työnantajalle. Merkintä suostumuksesta tai siitä kieltäytymisestä tehdään henkilöasiakasrekisteriin.

Työpaikan täyttämistä varten tarpeellisia tietoja ovat:

- 1) työnhakijan nimi ja yhteystiedot, äidinkieli, muu kielitaito ja kansalaisuus;
- 2) työnhakijan koulutus ja suorittamat ammatilliset tutkinnot sekä tarpeellisin osin niiden sisältö ja arvosanat;
- 3) työhistoria työtodistuksesta ilmenevine tietoineen;
- 4) asevelvollisuuden suorittaminen,
- 5) erityisosaaminen, työ- ja koulutustulokset samoin kuin työnhakijan itsensä laatima työnhakuesittely työnantajia varten.

Työnhakijan terveydentilaa koskevia tietoja saa luovuttaa työnantajalle vain työnhakijan nimenomaisella kirjallisella suostumuksella. Luovutettavien terveystietojen tulee olla välttämättömiä avoimen työpaikan tai kyseisen ammattialan erityisten terveydentilavaatimusten täyttämiseksi taikka sellaisen työnhakijan työllistymisen edistämiseksi, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä.

14 luku

Muutoksenhaku

1 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätökseen ei saa vaatia oikaisua, eikä siitä saa valittaa, jos:

1) työvoimakoulutuksen opiskelijavalintaa koskeva päätös perustuu 5 luvun 3 §:n 1 momentissa säädettyihin edellytyksiin; opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen, joka on perustunut henkilön soveltuvuuteen, saa kuitenkin vaatia oikaisua tai valittaa, jos kyse on muusta kuin 5 luvun 7 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta;

2) palkkatuki on evätty 7 luvun 1 §:n 2 tai 3 momentin perusteella; palkkatukea koskevasta päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä siitä saa valittaa myöskään siltä osin kuin päätös koskee palkkatuen määrää tai kestoä;

3) päätöksellä on evätty korvaus matka- ja yöpymiskustannuksista 10 luvun 1 §:n 2 momentin perusteella tai korvaus muuttokustannuksista 10 luvun 2 §:n 2 momentin perusteella;

4) päätös koskee 12 luvun 10 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja valtion omiin investointeihin myönnettäviä työllisyysmäärärahoja; tai

5) päätös koskee ratkaisua olla tarjoamatta asiakkaalle ammatinvalinta- ja uraohjausta, valmennusta, kokeilua, asiantuntija-arvioin- teja ja yritystoiminnan kehittämispalveluja tai tukematta työnhakijan omaehtoista opiskelua.

2 §

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen vaikutus päätöksen täytäntöönpanoon

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tämän lain nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta, jollei oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen tai valitusviranomainen toisin määrää.

3 §

Eräitä päätöksiä koskeva muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinotoimiston opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen, joka perustuu 5 luvun 3 §:n 2 momentissa mainituissa la-

eissa säädettyihin edellytyksiin, voi hakea muutosta siten kuin asianomaista oppilaitosta koskevassa laissa säädetään.

Edellä 4 luvun 11 §:ssä tarkoitetun Valtiokonttorin päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan, mitä tapaturmavakuutuslaissa säädetään.

15 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Sen 8 luvun 5 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2014.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2 §

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan:

- 1) julkisesta työvoimapalvelusta annettu laki (1295/2002); ja
- 2) työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annettu laki (1058/2002).

3 §

Siirtymäsäännökset

Palveluun ja toimenpiteeseen sekä niiden ajalta henkilöasiakkaalle maksettaviin etuuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos palvelu tai toimenpide on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu yhdenjaksoisesti tai jaksotettuna lain voimaantulon jälkeen.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun työllistämistukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos työsuhde tai yritystoi-

minta, jonka perusteella työllistämistukea maksetaan, on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Myönnettäessä palkkatukea tämän lain 7 luvun mukaisesti vähintään 500 päivää työttömyysetuutta työttömyyden perusteella saaneen palkkaamiseen otetaan huomioon myös päivät, joiden ajalta tuella palkattavalle on:

1) ennen tämän lain voimaantuloa maksettu työttömyyspäivärahaa työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella; ja

2) tämän lain voimaan tulon jälkeen maksettu työttömyyspäivärahaa sellaisen työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen perusteella, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa ja jatkuu yhdenjaksoisesti lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan sellaisten kustannusten korvaamiseen, jotka ovat aiheutuneet:

1) työnhakuun tai uuteen työhön siirtymiseen liittyvästä matkasta tai muutosta, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa;

2) työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen tai omaehtoiseen koulutukseen hakeutumisesta, jos hakeutuminen on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa;

3) käynnistä palvelulaitoksessa, muussa palveluyksikössä, yksityisen asiantuntijan vastaanotolla tai työ- ja elinkeinotoimistossa, jos käynti on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Työllisyyspolitiittiseen avustukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos kyse on toiminnasta, jonka tukemisesta työllisyyspoliittisella avustuksella on päätetty ennen tämän lain voimaantuloa.

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ennen tämän lain voimaantuloa tekemän päätöksen muutoksenhakuun sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos lomautus alkaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013, henkilön työnhaun katsotaan tulleen voimaan, jos työnantaja on tehnyt hänestä työ- ja elinkeinotoimistolle julkisesta

työvoimapalvelusta annetun lain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ryhmälomautusilmoituksen.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 4 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja työnantaja-asiak-

kaiden maksullisia erityispalveluja voidaan järjestää 31 päivään joulukuuta 2013 saakka. Palvelujen järjestämiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2012

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori